

Prvi sneg.

II.

To je bil dirindaj, cela vojska, da nikoli take, ko so prišli iz cerkve. Francelj je pa ždel v svojem skrivališču, poslušal, se tresel in v strahu pričakoval, kako bo naprej.

Prično ga iskati, a njega nikjer. Vse pretaknejo po sobi in v kamri in še pod streho gredo gledat, toda Franclja ni in ga ni. Oče je zmajeval z glavo, nekaj momljal v svoje košate brke in šel iz sobe. Drugi so pa iskali še naprej. Nazadnje ga je izvohal brat in zaklical iznenaden: »Tukaj je, tukaj, mama!«

Potegnili so ga ven. Francelj je bil prestrašen in ves bled. Postavili so ga sredi sobe in ga pričeli zaslišavati. Vse izgovarjanje in opravičevanje pa ni nič zaleglo, še pripovedi o izgubljenem jopiču in kapi mu niso verjeli. Mati je že segla po palici, toda palice ni bilo pri roki, ker jo je bil Francelj prej utihotapil v svoj brlog. Šla je mati ven po drugo, tačas je pa Francelj poskočil, kot bi ga bilo pičilo, poskočil in jo udrl, kakršen je bil, gologlav in brez suknjiča, skozi vrata v vežo in od tam ven na sneg. To se je zgodilo s tako naglico, kot da se je zabliskalo.

Ko je mati privpila za njim ven, je bil Francelj že daleč čez dvorišče. Dirjal je in hropel čez vrt, kot da ga nese deset vetrov.

Pritekli so potem vsi iz hiše in vpili za njim. Tudi oče je stopil iz hleva in ko je videl, kaj se godi, je ukazal Petru, naj steče za njim in ga pritira nazaj.

Peter je takoj ubogal. Ko pa je Francelj zagledal za seboj brata, se je stresel in jo ulil čez vrtove in na pot skozi vas. In oba sta dirjala na vso moč, kot da je šlo za stavo in zmago v tekanju. Skozi vas teče potok, in pri županovih je čezenj most. Tu se pot cepi, ena pelje mimo županovih čez most in od tam na senožeti, druga pa ob potoku naravnost skozi vas na polje in tam dalje v gozd.

Francelj jo je zavil čez most, misleč, da se bo za županovim vogalom lahko kam skrnil. In res je bil Peter še toliko za njim, da je Francelj šinil kot podlasica za vogal, se ozrl in neopažen zlezal tam za županove deske, ki so stale pokonci za skednjem in se sušile. Stisnil se je in počepnil in zadrževal sapo. Peter je pridirjal za njim in je norel kar naprej. Pri zadnji hiši — streljaj od županovega skednja — na ovinku, kjer se zavije pot na senožeti, se je pa Peter nenadoma ustavil in se oziral na vse strani. Franclja ni bilo nikjer.

Ta hip je izrabil Francelj in smuknil iz skrivališča ter stekel nazaj proti potoku, ga preskočil in dirjal naprej skozi vas in na polje.

Zdaj šele ga je opazil Peter in ga gledal skozi redko drevje, kako drvi naprej. Sprevidel je, da ga je ukanil. Zato je ubere še on nazaj, pa ne za bratom, ampak domov in pove, kaj se je bilo zgodilo.

»Kaj je znorel?« — je dejal oče začuden. »Prehladi naj se in zboli, potem bo pa sit. Za njim, oba, še ti, Janez, pa ga ujemita nepridiprava neumnega!«

Oba brata sta skočila in zdirjala skozi vas. Kmalu nato je vzel oče Francljevo kapo in suknjič, ki so ga našli za pečjo, in tudi sam šel iskat otroka.

Neumni paglavec pa je dirjal in bežal, da so ljudje postajali na pragih in zrlji za njim, ugibajoč, kaj naj pomeni, da otrok napol oblečen in gologlav v mrazu in snegu leta po polju. On pa je bežal dalje, saj sam ni vedel, kam in počemu pravzaprav. Tisti strah pred paličo in bojazen pred kaznijo sta se že pač nekoliko raztresla v mrazu in vetru; in zdaj je fanta le bolj gnala neka čudna slast do nasprotovanja in misel, uteči kar tako, da malo ponori in ponagaja in da pokaže, kako zna bežati, da ga še starejši brat ne more dohiteti.

Tačas je begunec pridirjal že daleč. Upehal se je, in vroče mu je postalo. Za hip se je ozrl nazaj in videl za sabo kar tri zasledovalce. Zadnji je bil oče, ki je le hitro šel, ni pa dirjal kakor brata.

To se je Franclju zdelo imenitno, da ga preganjajo in skušajo doseči kar trije hkrati. In prejšnja slast, kljubovati vsem trem in se ne dati ujeti, je z novo silo zavalovila v njem. Opo-gumila in podžgala ga je tako, da je odvihral naprej in zavil po poti navzdol v globel. V globeli pa je bilo razpotje. Glavna pot, na levi strani, je peljala mimo

žage v gozd, druga na desni, pa na domače polje. Porednežu se je bilo v enem samem trenutku odločiti, ali za levo ali za desno pot. — — »Na desno?« je pomislil. — »Ne! Tam je naše polje, in bi me takoj dobili, če bi se kam skrnil. Poznajo vsak grmiček.«

In že je skakal po poti na levi strani, po poti proti žagi in gozdu.

Globel se je vzdigovala na drugi strani bolj strmo kot pri pri vhodu iz vasi vanjo. Francelj je zdaj pridirjal do tega klanca. Močno je bil že upehan in v klanec ni več mogel dirjati. Šel je, in še to ne preveč hitro. Na drugi strani pa sta brata že zavila v globel in se mu vedno bolj bližala.

Ko je stopil iz globeli na vrh, ju je zagledal vnovič, dosti bliže kot prej. To ga je sicer potrlo, ali tolažil se je; da tudi ona dva ne bosta dirjala v breg, ampak stopala korakoma. On pa ima zdaj spet ravno pot pred sabo.

Tedaj je zapihala mrzla sapa od vzhoda in se zaletela vanj. Neprijetno in mrzlo ga je pobožala, da se je stresel po vsem životu. Zdirjal je dalje, ali občutil je, da so njegove sile za tek pošle. Stopal je hitro, ali noge so mu bile težke in so se zapletale, enkrat se je celo spotaknil in padel na

obraz. Trudoma je vstal in se hotel podati. Ta hip pa je zagledal pred sabo blizu kolovoza svisli. Spodaj v njih je bilo listje. Francelj je poskočil, kolikor je mogel, s pota in krenil k svislim pa se zaril v listje.

Eden od bratov je bil kmalu za njim. Dirjal je dalje. Ko je pa na ovinku spoznal, da ubežnika ni več spredaj, se je obrnil in zavpil nad drugim, da se je moral kam skriti. Oba zasledovalca sta zdaj postala in se nekaj časa ozirala. Težko sta sople, in bleščalo se jim je v očeh, da sta komaj gledala v sneg. Preiskala sta nekaj grmov, nato pa krenila nazaj proti svislim.

Francelj je kukal iz listja in ju gledal. Pripravil se je, da poskoči in zbeži na pot in nazaj proti vasi. Tedaj je prisopihal oče ravno do svisli. Francelj je planil pokonci, sam ni vedel, kako in zakaj, in se vrgel pred očeta z milobnim klicem: »Ata, ata!« Tako, kakor kličejo ljudje na pomoč v hudi stiski in nadlogi.

Oče je globoko v srcu občutil ta klic in prijel sinka za roke in ga pogledal in zasopel vanj: »Francelj! Kaj pa vendar misliš? Ali si ob pamet? — Janez, brž, da ga oblečemo! Fantè se ves trese.«

Stopili so z vetra v svisli, ga oblekli in se odsopli. Potem so se odpravili domov. Nikomur se ni ljubilo govoriti vso pot.

In doma? Mati je imela s Francljem še večje potrpljenje. Prinesla mu je vročega čaja in dejala: »Zdaj nam pa še zbolí, da bo še več skrbi s teboj. Ti nesrečni otrok, vsega tega bi ne bilo treba danes, če bi bil snoči svoje stvari lepo v redu zložil predse kakor drugi.«

Po kosilu je pričela Franclja tresti vročica. Legel je in ležal teden dni. Imel je časa zadosti, da je dodobra spoznal svojo neumnost in njen vzrok.

Sid:

O polnočnici.

*Skozi svetla okna temne cerkve
zliva se svetloba v noč,
žarke v zvezdne žarke vpleta.*

*Vsa v skrivnosti cerkev je odeta,
vsa kot ena sama pesem sveta —
borna sestra sredi bornih koč.*

